

Lunds Universitet
Kulturinstitutionen, Musikvetenskap
Muvk01 Kandidatuppsats
Handledare: John Howland 30/10-15

Dansband i Sverige

En studie av de musikaliska och sociala aspekterna i dansbandsmusik och dansbandskultur

Alva Svenning

LUNDS
UNIVERSITET

I. Abstrakt

Den svenska dansbandsmusiken och den kultur som hör där till har kommit att bli något av ett fenomen i Sverige. Syftet med den här musiksociologiska uppsats är att undersöka genrens musikaliska och sociokulturella beståndsdelar för att kunna bilda en uppfattning om varför dansband kommit att bli lika älskat som ratat, med en kärna i musiksmak. Den metodologiska utgångspunkt som använts i arbetsprocessen är metodtriangulering där genren undersöks teoretiskt genom litteratur, samt empiriskt med grund i verkanalys på en populär dansbandslåt i förhållande till annan dansbandsmusik, förstahandsmaterial i form av en enkätundersökning, samt en intervju med sångaren från det svenska dansbandet Lasse Stefanz.

Av verkanalysen framkommer det att dansbandsmusik är av enkelt komponerad karaktär, och att det således sätter textbudskap i frontlinjen, med hjälp av det driv som pulsen tillgodoser. Det framkommer i undersökningens senare skede att det finns ett riktat förakt gentemot dansband, där både musiken och kulturen står i centrum. I den musikaliska aspekten verkar musikens enkla konstruktion vara skäl till varför människor känner både försmak och avsmak för dess karaktär, eller komprimerat uttryckt, att samma element av musiken kan vara två oliktyckande sidor av samma mynt. I den sociokulturella aspekten, det vill säga dansbandskulturen, är det betydande att människor som känner dragning till musiken gör det av intentionen att interagera med människor, och att dela ett dansintresse, där pardans utgör en viktig del. Det framkommer sedan att den del som föraktar kulturen, också kan förakta musiken rent musikaliskt endast utifrån den grupp människor som konsumerar genren, och inte för att musiken är av en direkt dålig smak.

Intervjusektionen som följer därefter styrker sedan de teorier som bildats under arbetsprocessen. Den avslutande diskussionsdelen rörande smak och avsmak för musik binder sedan samman de upptäckter som gjorts, och det framkommer att kulturella auktoriteter inom både egna musikkulturer, och på en samhällsnivå är av stor betydelse till varför dansband är lika älskat som ratat.

Innehållsförteckning

I. Abstrakt	2
I. Förord	4
II. Metoder och teorier.....	4
III. Relevanta texter	6
IV. Översikt, Bakgrund och influenser	7
V. Verkanalys	9
VI. Textens betydelse.....	12
VII. Inställning till dansbandsmusik, en webbenkät	14
VIII. Djupintervju med dansbandsikon.....	20
IX. Smakpreferenser och smakdomare	24
X. Avslutningsvis	27
XI. Källor	30
XII. Litteratur	30
XIII. Elektroniska källor	30
XIV. Bilagor	31
A. Undersökning	31
B. Telefonintervju, Olle Jönsson	40

Dansband i Sverige

I. Förord

Musiksmak har för mig länge varit ett ämne värt att utforska. Det intresserar mig specifikt hur människor tenderar att dras till specifika musikkulturer, som de ofta mer eller mindre identifierar sig med.

Grunden till denna uppsats ligger i det outtalade förakt som tycks finnas i samhället gentemot dansbandsmusiken i Sverige, trots att musikformen verkar vara en av de största.

Under min studietid i Lund har jag arbetat extra på ett stort förpackningsföretag. På detta enorma företag arbetar en rad olika människor med en mängd olika arbetssysslor. Det är inte sällan dansbandsmusiken dånar genom maskinhallarna, men inte på kontoren. Även om musiken rent musikaliskt skulle kunna relateras till musiksmak, så spelar en rad olika sociala faktorer roll i hur vi konsumerar musik och musikkulturer. Min nyfikenhet ligger i både de sociala och de musikaliska faktorerna. I denna uppsats kommer jag att undersöka dansbandsmusik och dansbandskultur ur både en socio-kulturell och musikalisk synvinkel. Jag vill tacka Olle Jönsson, som ställt upp på intervju till uppsatsen, samt Eva Kjellander Hellqvist, som tillgodosett mig med ännu opublicerat material, och givit mig tillåtelse att använda den information som materialet innehåller. Jag vill även tacka handledare John Howland.

II. Intro

Den här uppsatsen bearbetas musiksmak utifrån dansbandsmusik och dansbandskultur. Den huvudsakliga frågeställningen kommer att byggas runt vilka sociala och musikaliska element i dansband som gör kulturen och musiken lika älskad som ratad.

II. Metoder och teorier

Den övergripande metodologiska approachen är *metodtriangulering*. Där förhållningssättet belyser dansbandsmusiken och dess omgivande kultur från olika håll och ur olika aspekter, empiriskt och teoretiskt. Metodtriangulering används för att styrka svagheter i de separata delarna, och jobbar således för att underbygga trovärdighet eftersom att ett ämne bearbetas från olika infallsvinklar.

Litteraturstudier tillgodoser en teoretisk grund att stå på, som sedan kombineras med en egen webbenkät, för att dokumentera en större grupps inställning till dansbandsmusiken, samt en djupintervju med en av de stora ikonerna inom dansbandsmusiken, Olle Jönsson från det svenska dansbandet Lasse Stefanz.

En verksanalys av en dansbandslåt, Lasse Stefanz Borta med vinden, avser att inge en förståelse för den musikaliska uppbyggnaden av dansbandsmusiken samt vilka element som ingår i den.

Lasse Stefanz utgör ett genomgående exempel denna uppsats för dansbandsmusiken, med en grund i den popularitet bandet fått i Sverige. Få tänker på att dansbanden år efter år tillhör de mest sålda på musikmarknaden. Lasse Stefanz "Honky Tonk Rebels" låg t.ex. högst upp på de svenska försäljningslistorna, över band som Kent och First Aid Kit sommaren 2015. En bedrift de har upprepat från sommaren 2014, då de toppade listorna sju veckor i rad (se Zan, 2015).

Den första delen av arbetet innehåller en kort bakgrund till dansbandens framväxt, samt den utveckling som skett. Musikalisk bakgrund till dansbandsmusik kommer att bearbetas kort, genrerelation till Schlager och amerikansk Country, samt en bild av instrumentsättning. Syftet med denna del av uppsatsen är för att inge en förståelse i den påstådda folklighet som dansband för med sig, samt att bilda en övergripande bild av dess musikaliska rötter.

Andra delen av uppsatsen bearbetar Lasse Stefanz "Borta med vinden" i form av en verkanalys, som skulle kunna peka på en enkelhet i komposition av dansorienterad musik. Resultaten från verkanalysen kommer att användas för att stärka argument som presenterats utifrån den undersökning som senare presenteras, och de teorier som utvecklats under arbetets process. Resultatet från denna del, kommer att inge förståelse i dansbandsmusik rent musikaliskt, och tillsammans med följande sektioner av arbetet således bidra till att förstå varför genren är lika älskad som ratad

Den tredje mellanrubriken kommer att presentera de resultat som kommit från undersökningen där huvudfrågan var "Varför tror du att dansband säljer så bra/tilltalar så många i Sverige". Informanterna har fått välja att svara kvantitativt utifrån svarsalternativen "För att musiken är bra (musikaliskt)", "för att det tillhör en danskultur (socialt)", eller "Annan anledning". Oavsett vad informanterna valt för svarsalternativ, har de fått motivera sitt val i enskild svarsruta. Med detta vill det sägas att informanterna också svarat kvalitativt.

Dessa motiveringar har lagt en grund för en stor del av detta arbete, då många uttryckt liknande eller samma åsikter relaterat till dansbandsmusik rent musiksmakmässigt. Syftet med undersökningen är att bibringa förståelse kring en del av de *allmänna* åsikter som florerar kring dansbandsmusik och dansbandskultur, och följaktligen bidra till att förstå varför genren är lika älskad som ratad.

Den fjärde sektionen av arbetet behandlar det förstahandsmaterial i som uppdagas i form av den intervju med Olle Jönsson i Lasse Stefanz. Detta för att få ett perspektiv på musiken och kulturen från en som spelat dansbandsmusik i närmre femtio år, och som har en hög kulturell status inom området. Motiveringar från undersökningen, element från verkanalysen kommer att vävas samman för att stärka teorier och funderingar som uppstått utifrån de svar Olle Jönsson givit, och således inge en fördjupad förståelse i musik och kultur.

Den sista delen av analysen kommer att diskutera smakpreferenser. Slutprodukten av verkanalysen, undersökningen och intervjun kommer att presenteras i denna del relaterat till musiksmak.

I slutdiskussionen kommer samtliga delar att vävas samman, och den färdiga teorin varför dansband är lika älskat som ratat kommer att presenteras i relation till smakpreferenser, intervju, undersökning och verkanalys.

III. Relevanta texter

I ett sökandestadie efter litteratur relaterat till dansbandsmusik och dansbandskultur återfinns bland annat Eva Kjellanders avhandling som undersöker fans relationer till musik. I denna påträffas en rad relevanta intervjuer, och tankar kring kulturen och musiken (Kjellander 2013). Gällande smak och smakpreferenser, som agerar kärna för detta arbete finns en mängd litteratur att förhålla sig till, där bland Carl Wilsons bok om avsmak för musik (Wilson 2010). I samma sektion har det även varit lämpligt att begagna sig med Kjellander Hellqvists opublicerade material som innehåller en mängd tankar kring smak för musik (Kjellander 2015), samt (Lillestam, 2006). Dessa texter har utgjort en grundstomme för denna uppsats, eftersom att de ingett en stor förståelse, i Kjellanders fall i dansbandskulturen, samt en god insikt i musiksmak gällande både Wilsons bok, och Kjellanders opublicerade manuskript.

IV. Översikt, Bakgrund och influenser

När rockmusikens vindar tog världen med storm på 1950-talet, förändrades populärmusiken drastiskt. I Sverige, som i många andra länder lyssnade ungdomarna innan dess på jazzmusik och dansorkestrar. Vad som kanske var unikt för Sverige, var den schlagermusik som florerade, och dansmusiken präglades sedan länge av slagern. Beredskapsårens stora stjärna Ulla Billquist med *Min soldat* ersattes av mer swing-orienterade slaggers som *Swing it, magistern* med Alice Babs under samma tid och senare *Nidälven* med Tory Bernhards.

När rockmusiken tog över, förändrades även dansorkestrarna. De fick en tuffare ljudbild, men behöll fortfarande sångtexter på svenska, och teman som berörde den svenska folksjälen. På den här tiden, kallades dansbanden för svensktoppband eftersom att de ofta hamnade på Sveriges radios svensktopplistor. Dansbanden turnerade under 1970-talet runt i Sveriges städer och orter och spelade på olika folkparker, på dansbanor och folkets hus

Det var kanske det där folkliga som gjorde att dansbanden blev så stora, och som utmärkte sig att bli så säreget svenskt. Både i intervjun med Olle Jönsson, som i uppsatsens senare del kommer att presenteras, i motiveringarna till vad människor svarat på i den undersökning som skickats ut, och i Eva Kjellanders avhandling(Kjellander 2013) talas det om det folkliga i dansbandsmusiken, vilket kommer att utvecklas under arbetets gång. Texterna i dansbandsmusiken verkar stå i fronten och bearbetar vardagliga ämnen som är lätta att applicera på vardagliga situationer och relationer, och som i folkmun skulle enkelt kunna beskrivas som hjärta och smärta. Detta kommer att undersökas i den verkanalys framställd, även den i senare del av uppsatsen. Det kan också finnas många element i både musiken och kulturen omkring som tillsammans gjort att dansband växt sig stort i Sverige, men det folkliga kan ses mer eller mindre som en av de större ingredienserna i det hela.

Under 1970-talet kom dansbandens första storhetstid. Dansbanden avancerade, genom att införa syntar i musiken, där syntetiska stråkar började ta sin plats i ljudbilden. Ett exempel på stråkar i dansbandsmusiken är Vikingarnas *Mississippi*, från 1976 där de syntetiska stråkarna presenteras redan i introt till verket. Många av de influenser som går att identifiera genom att bara lyssna på slumpvis utvalda dansbandslåtar, är kopplingen till Amerikansk Country. Instrumentdetaljer som *slide* till gitarren, är inte ovanligt, men även dragspel, och de teman som presenteras i dansbandsmusikens texter, och sättet de presenteras på går att dras paralleller till country. I countrymusiken talar texter ofta till en romantiserad bild av barndom, en ort eller en gammal kärlek, än en gång – ett uttryck av närheten till folksjälen, som också

ofta är fallet i dansbandsmusik. Dansbandens förkärlek till countryn kan också finnas genom att se till de fysiska attributer som återfinns på musikerna, med cowboyhattar, men även de mest hängivna fans. (Kjellander, 2013, s41). I mycket av dansbanden avslöjas countryinfluensen, inte bara genom den ljudbild som målas upp, och sättet texterna skrivs på, eller hur deras sätt att uttrycka sig genom kläder och fysiska attributer, men framför allt genom många av låt-titlarna eller till och med namnen på albumen. I Lasse Stefanz repertoar återfinns titlar som *När countryn kom till Skåne*, och album nämnda efter delar av USA där countryn varit stor som musikgenre, exempelvis albumet *Texas*.

En annan stark influens är den som går direkt till rockmusik, med inspiration direkt från Rock 'n' Roll och Boogie Woogie. Om en lyssnar till hur pianot spelas i mycket av musiken, som exempelvis i Lasse Stefanz låt *Move it*. I Lasse Stefanz musik förekommer även användning av saxofon, som kan återfinnas i exempelvis musikverket *Kanske borde jag sakna*. Om man ser till låttitlar som skulle kunna dras till en rock 'n' roll-tradition, skulle den förkärlek till amerikanska bilar utgöra exempel, så som Lasse Stefanz *Min röda Chevrolet*, eller *Min rosa Cadillac*.

Dansbanden hade under senare halvan av 1970-talet svårare att konkurrera med discomusiken i Sverige, och tappade under en tid publik (Sveriges Radio P4, 2011). Under 1980-talet var dansbanden mindre populära, men standarden för hur musiken idag låter, sattes då. Det var först under 1990-talet som dansbanden fick medvind igen. Detta kan ha varit på grund av den mediala uppmärksamhet banden fick i program som exempelvis Bingolotto, där exempelvis Lasse Stefanz har framträtt 1997. Det blev under 1990-talet även mer vanligt med sångerskor i fronten hos dansbanden, där exempelvis Charlotte Nilsson, känd idag som Charlotte Perelli inledde sin karriär.

2007 kom dansbandsupproret, där dansband runt om i Sverige hävdade att de spelades för lite på radio trots sin fortfarande höga popularitet. I en artikel för expressen berättas det om händelsen (Brander, 2008). Detta resulterade i radiokanalen P4 Dans. Det stora dansbandsupproret tar upp ett viktigt dilemma för denna uppsats, nämligen det som har med musikens och kulturens status att göra. Branders artikel belyser även det faktum att det var den stora publiken dansbanden hade i ryggen som agerade avgörande för beslutet att starta P4 dans.

Bland de dansband som är populära idag är bland annat Lasse Stefanz, som spelat sedan 1967, och det är främst dem som kommer att bearbetas i den här uppsatsen. Att bandet spelat så

länge med en fortfarande stor publik gör att musiken kan agera bra exempel för genren i helhet. För att förstå dansband i helhet är det viktigt att belysa inte bara de sociokulturella aspekterna för genren, utan även musiken rent musikaliskt.

V. Verkanalys

Borta med vinden av Lasse Stefanz är det musikexempel jag vill använda mig av i det här arbetet. Det jag försöker påvisa med denna sektion är den övergripande enkelhet som finns i en typisk dansbandslåt från ett av Sveriges populäraste dansband. *Borta med vinden* skulle kunna utgöra ett bra exempel på dansbandsmusik, eftersom att den innehåller influenser från countryn, så som berättandet i text, och detaljer i instrumentsättning, så som slidegitarr. Verket är skrivet på svenska, vilket utmärker dansbandsmusik överlag, om man inte ser till undantag som exempelvis Lasse Stefanz cover på *Oh Julie*. Det faktum att musikspåret rör sig över få ackord, är typiskt för både Lasse Stefanz, och mycket dansbandsmusik, ett annat exempel på detta är *I en annan truckersång*, som rör sig mellan två ackord hela låten. Även många av de dansbandsverk som är än mer schlagerorienterade håller sig gärna över endast några få ackord, ett exempel på detta är Deléns *varje gång jag ser dig* som rör sig mellan tre ackord. Lika så många av de verk som domineras av ett ljudlandskap som strävar åt Rock 'n' roll där ett verkexempel kan vara Streaplers *En grå grå dag*, som också den ligger över tre ackord.

Helhetsintrycket av musikverket kan tolkas som simpelt konstruerat, men som behåller ett konstant driv framåt i musiken. Samtliga instrument introduceras redan i introt, och är med i resterande delar av musikspåret. I dessa delar innefattas trummor, en akustisk gitarr som spelar ackorden, en slidegitarr, piano och bas. Sången är det enda instrument som inte introduceras i introduktionen. Slidegitarren är ett exempel på att dansbandsmusiken kan relateras till Amerikansk country, som tidigare berättas om i arbetet.

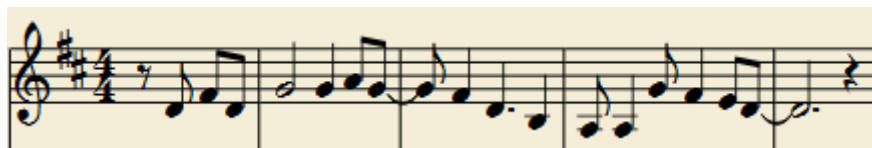
Inga stora kontraster gällande intervaller återfinns i sångmelodin, och den kan uppfattas repetitiv och enkel. Användning av enkla melodier underlättar således även det för lyssnaren, för att uppfatta text och textbudskap, men även för det sväng som dansbandsmusik vill förmedla. Att musiken i sig kan verka simpel kan för många också bedömas lättsmält, eller harmlös, och kan även vara en viktig faktor till att musiken tilltalar en stor grupp, vilket kommer att undersökas löpande i arbetets olika sektioner. Att musiken i sin helhet verkar opretentiös eller till och med banal, kan förutom att bjuda in en stor grupp att förstå musiken,

Alva Svenning

och som sedan fattar positivt tycke för den, avskräcka en annan grupp som kan finna verket tråkigt, eller långrandigt. Vilket kan relateras till musiksmak där den ena parten älskar musiken, och den andra ratar den, som en kärna till detta arbete.

Verket går i D-dur och har taktarten 4/4. Verket innehåller tre ackord från intro till outro, och som innefattar G-dur, A-dur och D-dur. Att det innehåller så få ackord kan göra att musiken för vissa även det skulle kunna tolkas som icke varierande eller rent av för simpelt, men som för andra öron inbjudande och lätt att förstå, vilket skulle kunna stärka syftet med denna verkanalys. En upptäckt som gör att ackordens relation till varandra, för lyssnaren också verkar enkla kan återfinnas redan i introduktionen till musikverket. Tonerna i upptakten ingår i ett D-dur i grundläge, men i första takten sedan löses upp i ett G-dur i kvintläge. Detta gör att G-dur i första takten således är ett inverterat ackord där det fortfarande har tonen D längst ner (tonikan). Från G-dur går introt sedan till ett A-dur i kvintläge, där tersen blir den högst klingande tonen, och lämpligtvis upplöses i ett D-dur i grundläge. Ackordläggningarna i introt visar ett utmärkt exempel på den enkelhet som kan uppfattas i musiken, då inverteringarna alltid kretsar kring att sträva tillbaka till eller runt med ett nära avstånd till tonikan.

Introt är på 4 takter. Under introt spelas en melodislinga som ser ut enligt nedanstående notbild:

Jag har valt att kalla denna melodislinga för temaslinga, eftersom att den utgör introduktion till hela musikstycket. Slingan spelas endast i introt, men eftersom att det är ont om instrumentala passager (utan sång) i verket, så är det den enda utstickande och klara instrumentala melodislingan, förutom melodin som finns på första halvan refräng. Under introt spelas samtliga instrument där alla utgör komp, förutom gitarr som spelar melodislingan. Var ackord ligger på en hel takt var och går från G till D, och slutar i en autentisk helkadens, som nämnt tidigare.

Alva Svenning

Efter introt på 4 takter inleds versen, som är ett versmönster på 8 takter gånger 2 (16 takter vers). I snitt, genom hela verket ligger ofta ett ackord över en hel takt innan det byter, och återkommer ofta till ackordet D, eller tonikan, vilket kan verka förutsägbart, men stärker även känslan av att hitta hem, och gör det således lätt följa med i text och sväng. Sångmelodin i versen är även den enkel, vilket lyfter fram texter och fraser. Fraserna är väl artikulerade, och pulsen går i ett tempo på ca 120 BPM (beats per minute). Efter att ha mätt tempot i BPM på en rad slumpvis valda dansbandsverk verkar det inte finnas något standardtempo för genren, utan låtar har varierat mellan ca 80-160 BPM på ett ungefär. Nedan listas 10 exempel på dansbandslåtar tempo:

1. Callinaz – *Världens bästa servitris*, **ca 117 BPM**
2. Bhonus – *Jag vill vara din, Margareta*, **ca 136 BPM**
3. Elisa's – *Utan dina andetag*, **ca 104 BPM**
4. Jeppez and The Cowboys – *Hot 'n' cold*, **ca 130 BPM**
5. Patrik's combo – *Aj aj aj*, **ca 139 PBM**
6. Arvingarna – *Bo Diddley*, **ca 120 BPM**
7. Sven-Ingvars – *Sommar och sol*, **ca 124 BPM**
8. Vikingarna – *Djingis Khan*, **ca 140 BPM**
9. Donnez – *Nu vill jag dansa*, **ca 150 BPM**
10. Willez – *Säg inte nej, säg kanske kanske kanske*, **ca 150 BPM**

Refrängen till det utvalda verket av Lasse Stefanz ligger sedan på 16 takter där textraden ”Borta med vinden. Ensam igen” inleder.

(Melodislingan ovan spelas även som instrumental del med repris efter refräng 2)

Alva Svenning

Efter refräng kommer vers två, som även den ligger på 8 takter gånger två, och sedan åter, 16 takter refräng. Vers två ser likadan ut som vers ett, men med ny text.

Där efter kommer en halv instrumental refräng på 8 takter som spelar melodislingan på refrängen. Andra halvan av refrängen på ytterligare 8 takter är med sång. Därefter avslutas låten med repetitioner av första 8 takterna refräng gånger två, och avslutas med ett instrumentalt outro på 4 takter.

Form	Upptakt+Intro	Vers		Refr	vers		refr	Halvinstrum. Refr	Refr	Outro
Metrik	Upptakt+ 4	8+8		16	8+8		16	8	8+8	4

VI. Textens betydelse

Texten i ”borta med vinden” fungerar som ett berättande av en historia, där den första versen inleds med

”Att kärleken kan ge och ta, är någonting som jag lärt”

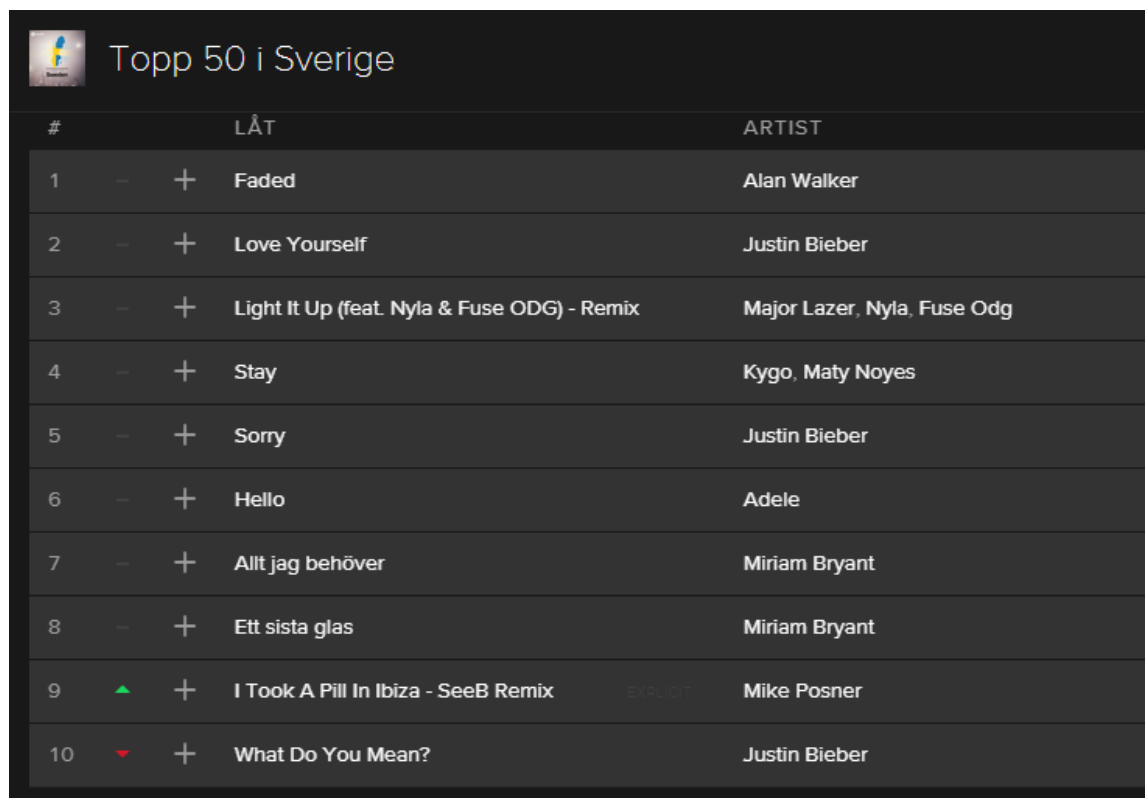
Den här frasen introducerar temat till hela musikverket, kärlek.

Berättelsen som följer därefter avslöjar att de handlar om förgången kärlek. Refrängen börjar med meningen ”Borta med vinden, ensam igen”. Frasen är enkel, och kapslar in temat väl. Refrängen avslutas även med en upprepning av samma fras som inleder den. Detta skulle kunna fylla samma syfte som det faktum att de olika delarna i låten ofta landar på tonikan, det vill säga att konstruera en förnimmelse av att ”hitta hem”, eller att spåret skall vara lättsmält och harmlöst. Detta i sin tur kan även bidra till att stärka ett budskap, genom att skapa ett igenkännande, som gör att lyssnaren skulle kunna inge sig själv i en känsla av trygghet nog i musiken för att ta in text (Se undersökning i appendix). Detta kommer jag att återkomma till i senare delar av arbetet.

Hjärta och smärta är någonting som få människor inte kan relatera till, och kan således anspela på den folklighet som dansband uttrycker. Att musikexemplet går i en durtonart är någonting som skulle kunna tänkas vara i konflikt till det vemodiga textbudskapet, och det

säger emot den tidigare nämnda förutsägbarhet som skulle kunna märkas i dansbandsmusik. En orsak till att verket går i dur, och inte moll skulle däremot kunna återknytas till den konsument som lyssnar till musik som är lättsmält, och framför allt att musiken spelas live på dansbanor, där människors syfte att infinna sig i lokalen kanske grundar sig i en vilja att ha en lättis kväll ute, dansa samt förtära alkohol. Det finns givetvis fler faktorer att ta hänsyn till i ett spekulerande kring val av dur eller molltonart gällande kompositionssyfte.

Att texten är på svenska, är även en faktor som skulle kunna bidra till ett igenkännande, och en känsla av att hitta hem. Det skulle även kunna vara en av de många orsaker som tillsammans med andra utgör element till att dansband skulle kunna uppfattas som musik av låg status. I ett samhälle där romantisering av amerikansk populärkultur, och inte minst populärmusik finns, skulle det kunna vara av mindre exotisk karaktär med låttexter på Svenska, i vart fall i musikgenrer som inte anses ingår i popkulturen. I en överblick av Spotifys topplista i Sverige, verkar den amerikanska popmusiken i stor majoritet, det vill säga låttexter som inte är på Svenska. Vilket kan ses nedan, hämtat 3/1-2016.

#	LÅT	ARTIST
1	Faded	Alan Walker
2	Love Yourself	Justin Bieber
3	Light It Up (feat. Nyla & Fuse ODG) - Remix	Major Lazer, Nyla, Fuse Odg
4	Stay	Kygo, Maty Noyes
5	Sorry	Justin Bieber
6	Hello	Adele
7	Allt jag behöver	Miriam Bryant
8	Ett sista glas	Miriam Bryant
9	I Took A Pill In Ibiza - SeeB Remix	Mike Posner
10	What Do You Mean?	Justin Bieber

Bildtext: Utdrag från Spotify topp 50 i Sverige, 3/1-16

Ovanstående lista visar topp 10 mest spelade låtar i början av året 2016, där 8 av 10 musikexempel sjungs på Engelska, och har en låttitel på Engelska. Detta skulle kunna påvisa

att musik med engelska som språk, också kan anses vara av högre musikalisk status, enligt Spotifys användare. Detta pekar i sin tur på det faktum att mycket dansbandsmusik, vars texter i hög utsträckning är på Svenska skulle kunna anses vara mindre tilltalande för en grupp tack vare språket.

I verkanalys av Lasse Stefanz "borta med vinden", är det tydligt att det finns en enkelhet i konstruktionen av dansbandsmusik. Detta är tydligt eftersom att verket rör sig över endast tre ackord genom hela låten. Ackorden ligger nära varandra, inte minst med grund i de ackordomläggningar, som gör att musiken strävar åt eller runt tonikan, vilket kan jämföras med att hitta hem. Detta i sin tur styrker den teori att dansbandsmusik ter sig ganska harmlös, i sin tur kan både få en grupp att finna den tilltalande, och en annan finna den avskräckande på grund av denna enkelhet. Samtliga instrument spelar i samtliga delar, och sången håller en alldaglig konstruktion, där texten sedan står i fokus tillsammans med det driv som finns i en rak 4/4takt. Musik som är generat skapad kan ha ett annat huvudsakligt syfte, där i dansbandens fall de sociala elementen i genren står i stort centrum. För att bilda en heltäckande uppfattning om en genre, bör även dessa sociokulturella aspekter tas i hänsyn innan en djup förståelse och teori om och för dansband kan bildas.

VII. Inställning till dansbandsmusik, en webbenkät

I förgående avsnitt av uppsatsen har musiken och texten till Lasse Stefanz *Borta med vinden* presenterats och bearbetats. Med detta vill det sägas att en tydligare bild av den musikaliska aspekten kring en populär dansband också infinner sig.

Syftet med denna uppsats är att undersöka både de sociala aspekterna, och de musikaliska aspekterna av dansbandsmusik, vilka skulle kunna bidra till att dansband är lika älskat som ratat. I detta avsnitt kommer den sociala aspekten kring dansbandsmusik och dansbandskulturen att undersökas.

Dansbandsmusiken är inte bara till för att lyssnas på. En stor ingrediens i dansbandsmusik är just dansandet och det möte som sker runt och på dansbanor, samt i kretsarna som hör där till (Kjellander, 2013, s 41). I ett möte med Lasse Stefanz fans, berättas det i Kjellanders avhandling om fanet Kicki, som följer Lasse Stefanz turnéer i Sverige. Turnéerna skulle kunna var en del av dansbandskulturen (Ibid, ss 46-47).

Hon skulle gå på alla Lasse stefanz-spelningar inom en tolv mils radie runt samhället hon bor i och, säger hon, det har räckt. På det kommer hon till många ställen. Hon har både åkt ensam

till spelningar och med andra. För sex år sedan träffade hon sin nuvarande make, en man hon kände i sin ungdom. När de nu träffades igen var de ute och dansade minst tre dagar i veckan och då var blev det inte bara till Lasse Stefanz.

Dansbandens huvudsakliga syfte är dans, och rotar sig tillbaka till 1970-talets dansbanor i folkets park och folkets hus. I citatet berättas det om och av ett verkligt fan, och en verklig händelse där hon genom sitt dansbandsintresse funnit sin livspartner. Det är inte föga ovanligt för människor att mötas genom gemensamma intressen och nöjen, och dansband än mindre. Det faktum att det är just dans och dansbanor det rör sig om, är inte oviktigt. Dansbanan agerar inte bara en plats där människor dansar, utan även en plats där människor möts, och interagerar via dansen, samt via musiken. Det sociala spel som sker på och runt dansbanorna och turnéerna bildar således en dansbandskultur, snarare än bara dansbandsmusik, vilket skulle kunna vara ett element till varför dansbandsmusik fortfarande är så stort i Sverige. Dansbandsspelningarna involverar inte dans i det avseende många tänker på idag när de planerar och genomför en utekväll. Idag skulle många kanske säga att gå ut och dansa, skulle kunna innebära att gå till en klubb, och dansa singel. I dansbandskulturen innebär dansen ofta pardans som exempelvis bugg (Se undersökning i appendix). Pardans skulle kunna ge en öppning för interaktion mellan parterna på en mer personlig nivå, då det faktiskt innebär både direkt kroppskontakt, samt ett specifikt, och delat intresse för dansens koreografier, eller den delade glädjen av att dansa för just dansandets skull. Den fysiska kontakten, inbjuder således också till en fortsatt relation under kvällens gång, vilket möjligtvis skulle kunna vara en av anledningarna till att exempelvis Kicki, från Kjellanders avhandling träffat sin partner via just ett sådant intresse, som dans och dansband.

I den undersökning som i höstas skickades ut, ställdes frågan ”varför tror du att dansbandsmusik är så populärt/säljer så bra i Sverige”.

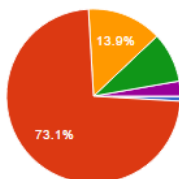
Syftet med undersökningen är för att försöka bilda en uppfattning av vad vanliga människor har för uppfattning i frågan, och för att bygga upp ett arbete som speglar flera åsikter och skildringar av verkligheten.

Informanterna fick välja på att svara om de trodde det var på grund av det sociala spel som sker i kulturen, om det berodde på att människor tycker att musiken är musikaliskt bra, eller välja svarsalternativet ”other”. I alla svarsalternativ fick informanten motivera sitt svar, besvara i vilket åldersspann de befinner sig i (0-17, 18-29, 30-47, 48-60 eller 60+), samt om de är bosatta i en stad, småstad eller på landsbygden.

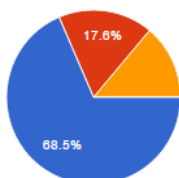
Ålderfördelning och boplatzfördelningen ser ut enligt följande cirkeldiagram

Hur gammal är du?

0-17	1	0.9%
18-29	79	73.1%
30-47	15	13.9%
48-60	10	9.3%
61+	3	2.8%
0	0	0%

Var bor du?

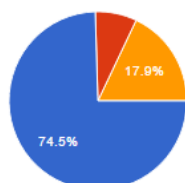

Stad	74	68.5%
Småstad	19	17.6%
Landsbygden	15	13.9%

Av de totalt 108 personer som svarat på undersökningen, är den absolut största andelen personer som är mellan 18-29, vilket beror på att personen bakom denna uppsats själv placeras i denna åldersgrupp. Detsamma gäller det faktum att 68,5 procent av svaren kommer från människor som bor i en stad. Det är viktigt att understryka att en sådan undersökning inte speglar alla människors tyckande i en fråga, men fortfarande kan agera djupinsikt i vad en större grupp människor hade kunnat hysa för åsikt i frågan.

Det stora, och snabba resultatet på undersökningen ser ut enligt nedanstående cirkeldiagram.

Varför tror du att dansbandsmusik säljer bra/tilltalar många i Sverige?

För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	79	74.5%
För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	8	7.5%
Other	19	17.9%

Hela 79 personer har svarat att de tror att dansbandsmusik säljer så bra/tilltalar många för att det tillhör en danskultur, och således valt att svara att det är på grund av det sociala spel som finns i den.

Ett av svaren jag fick sammanfattar vad många andra hade valt att motivera sitt svar med. Informant 90 svarade: "för att det hör ihop med pardans → kontakt med människor → vilket

kan leda till relationer (grovt förenklat)". Citatet från motiveringen ovan innehåller två element som tillsammans bildar det tredje, det vill säga relationer. Med pilarna kan det tänkas innebära att informanten menar att pardansen leder till kontakt med människor, vilket kan leda till relationer. Detta citat talar för några av de argument diskuterade i ett tidigare skede av uppsatsen, nämligen att pardansen är ett viktigt element till det sociala runt och kring dansband och dansbandskultur, med kulturen i fokus. Detta yttrar sig på ett sätt också för att dansen gör just dansbandskulturen unik, eftersom att det blir ett säreget intresse – där det vill mena att pardansen och dansen är det unika intresset. Det unika intresset för sedan samman människor som delar det, vilket i sin tur leder till en möjlig relation. Betoningen på dans i informanternas motiveringar har varit vanligt förekommande, och i informant nummer 90s svar ligger detta mer och precist på just - pardans. Något som också är ett återkommande nyckelord är bugg, vilket hör samman med pardans. Informant nummer 3 skriver att "Det känns som Bugg är en folkdans. Det finns ju inte ngt roligare än att bugga med någon som KAN".

Informant 63 skriver att "Dansband är inte musikaliskt bra, men den är svängig och dansvänlig. När man hör den vill man bara dansa och umgås! Den är lätt för alla att ta till sig också just eftersom den inte är musikaliskt komplicerad, alla kan känna sig delaktiga av enkla melodier och texter."

Det som informanten vill säga i ovannämnda citat, innehåller beståndsdelar som styrker de teorier som hittills uppstått genom arbetsprocessen. Med detta ligger en särskild vikt vid det faktum att informanten inte finner musiken musikaliskt utmanande, men att detta också skulle kunna göra att den också är lättare att ta till sig. Den del som yttrar sig urskilja musiken, som lätt att ta till sig, ihop med smak, skulle också kunna innebära att det kanske inte över huvud taget i informant 63s fall handlar om just musikens kvalitet, utan förmågan att interagera och samspela socialt till den ihop med andra människor, och att känna den hävdade gemenskap som kommer där till. Citatet innehåller även det lättsamma element som tycks höra utekvällar till, att bara umgås och dansa. Det igenkännande som harmlöst konstruerad musik kan föra med sig och som i sin tur skulle kunna leda till att människor har det lätt att sjunga med, eller till och med känna sig hemma skulle kanske i slutändan leda till ett sväng, och således också göra den mer dansvänlig.

Omtalade tidigare motivering styrker några av de teorier och upptäckter som tidigare framställs i den verksanalys gjord på Lasse Stefanz "Borta med vinden", där det vill säga att verket ter sig enkelt komponerat.

Det som också går att finna är direkt eller icke-direkt uttalet förakt riktat mot dansbandsmusik och dansbandskultur i motiveringarna till vad informanterna valt för svarsalternativ på den ställda frågan i undersökningen. Även om motiveringen inte alltid har med frågan i sig att göra, finns det en viss relevans i svaren till syftet på detta arbete, som är att undersöka varför dansband i Sverige både älskats och ratats. Vissa informanter har uttryckt många av de förutfattade meningar som finns runt musiken och kulturen, med betoning på den sociokulturella aspekten.

Informant 16: " Jag skulle vilja säga att hälften av de som gillar dansband gör det för de tycker det är bra (bönder). Den andra halvan tycker att det är rolig skämtmusik och roligt att skoja med (resten av den normala världen)"

Informant 77: " Musiken symboliserar Sveriges norm. Kan också tillägga att människor som lyssnar på dansband och är under 25 år, enligt mig, oftast tillhör kategorin "white trash". "

Att känna avsmak för musik kan te sig av många olika anledningar, där informant 16, och 77 uttrycker ett förakt för den grupp människor, som de tror konsumerar den, och som de samt de sig själva anser sig stå över i en sociokulturell kontext. Att en grupp människor till synes verkar se sig själva i en position där de anser att de har kulturell auktoritet, behöver inte direkt i musikens fall vara applicerbart på kultureliten, utan även andra grupperingar, exempelvis andra genrer som kan verka stå långt från varandra rent musikaliskt eller socialt. Tankar kring smak och avsmak för musik och musikkulturer, sammanvävs i senare del av arbetet.

Många av svaren innehåller även en accentuering på begreppet folkligt, eller tradition. Det talas mycket om att ha växt upp med, eller i kulturen. Ordet arv är också vanligt förekommande. Det går att tolka dessa motiveringar på de grunderna för svaren gällande, folk, tradition och arv att dansband i slutändan skulle kunna handla om ett kulturellt arv, och inte längre ett ställe att bara socialisera på och runt via just dans. Att många som replikerat enligt denna modell är av den yngre generationen, skulle kunna handla om att de har eller haft föräldrar som erfarit dansbandens guldår under 1970-talet. Att ha växa upp med liknande intressen som sina föräldrars generation är ett ämne som bearbetats både av Lilliestam(Se

Lilliestam 2006), som ett ganska nytt fenomen, uppkommet efter 1950-talets drastiska ändring av populärmusik (Kjellander Hellqvist 2015opublicerat manuskript),

Vid en genomgång av informanternas musikfavoriter visar det sig att 45 stycken har liknande (eller samma) favoritartister eller favoritgenrer som föräldrarna. Majoriteten av dem som har samma musiksmak som föräldrarna kan sägas tillhöra en medelklass. Störst skillnad mellan den egna och föräldrarnas musiksmak verkar det vara för dem runt 50 år vars föräldrar lyssnade på religiösa sånger, visor, jazz och swing. Dessa personer är ju födda runt 1965 och har växt upp med den nya rockmusiken på ett helt annat sätt än vad deras föräldrar har. Detta syns också tydligt i min avhandling där föräldrarna till fyra av sex informanter (som är födda mellan 1958 och 1965) har liknande musiksmak som framkommer här (Kjellander 2013).

Informant 50 i det egna förstahandsmaterialet i form av undersökningen styrker teorier beskrivna ovan: ” Vi är uppväxta med det, och jag förknippar det med sommar”

Informanter som erhållit genmäld som strävar åt ett nostalgiskt håll, är inte sällan de som tillhör åldersspannet 48 och vidare uppåt. Informant 58 skriver ” Jag tror man tycker om att dansa och har många positiva minnen från när man dansat. Man kanske träffade sin livskamrat. Man köper skivan och lyssnar hemma/bilen och återupplever samma positiva minnen”

Båda av de ovanstående motiveringarna går att länka samman med folklighet, eller som informant 80 beskriver anledningen till dansbandens popularitet med ett enda ord, presenterat som ”Tradition”. Svenskarna tycks hålla hårt vid vikten av tradition, och när man nämner tradition som övergripande ord för att beskriva en hel genre, är det förvånande när en vid närmre eftertanke finner att tradition, eller folklighet inte direkt behöver syfta till musikens musikaliska kvaliteter, utan vad människor gjort med musiken, på en social nivå. På en musikalisk nivå kan det tänkas att traditionsvärde kanske skulle kunna finnas i textbudskapet i en låt, eller ett bruk av instrument som förekommit i Svenskarnas fall, gamla vistraditioner.

Dansbandet Sven-Ingvars var under 1970-talet väldigt uppskattat, att döma efter Svensktopplistan. Den 26:e december 1971 låg Sven-Ingvars på 7:e plats på svensktopplistan med titeln ”Det var dans bort i vägen”(Sveriges radio P4 2016) som kommer från deras album ” Sven-Ingvars i Frödingland” släppt samma år, i vilket album Sven-Ingvars tolkat och tonsatt den Värmländska poeten Gustaf Frödings dikter, vilket skulle kunna stärka en känsla av folklighet i exempelvis dansbandsmusik. Detta för att Gustaf Fröding inte bara

Alva Svenning

var en Svensk poet, utan för att tolka äldre texter som direkt anspelar på den svenska folksjälen skulle kunna styrka en känsla av hemtrakten samt det egna språket.

Av de personer som valt svarsalternativet ”other”, ingår 17,9 procent, eller 19 personer. I många av de motiveringar som lämnats in i samband med undersökningen skriver många av dessa att de tror att dansbandens popularitet beror på en blandning emellan det musikaliska och det sociala. Informant 90: ”Även om många dansbandsentusiaster kanske uppskattar hela kulturen kring dansbandsmusik, så tror jag att glädjen i musiken är en viktig faktor till dess popularitet.”

Eftersom att musik inte sällan skulle kunna länkas samman med ordet kultur, är det inte förvånande att en grupp människor väljer att svara, att en musikgenres popularitet hänger samman med både musiken i sig, samt det sociala spel som sker där runt. I den här uppsatsen undersöks båda delarna för att bringa klarhet i vad som gör genren lika älskad som den är ratad. I den intervju med Olle Jönsson inges förståelse inte bara utifrån den undersökning som skickats ut, utan ur ett inifrånperspektiv, vilket är en viktig del för att bilda sig en uppfattning om de olika beståndsdelar som kan tyckas finnas, och ligga i grund för genrens popularitet.

VIII. Djupintervju med dansbandsikon

Olle Jönsson berättar om hur det är att vara med i ett av Sveriges till synes populäraste verkande dansband, och som varit aktiva i närmre 50 år. Frågor om personlig smak, publik och instrumental progression har ställts, och intervjun kommer i detta avsnitt att bearbetas med utgångspunkt från utvalda citat.

I telefonen var Olle trevlig, det märktes att han är van att ge intervjuer. Hans röst var lugn, och tillmötesgående. Frågorna var skickade i förhand till hans mail, och svaren han tillgodoser under den 15 minuter långa intervjun var utförliga.

Frågor gällande hur dansbandsintresset började ställdes, men så även personliga smakpreferenser, frågor gällande publik, och musikaliska influenser ställdes. Det framställdes även frågor om fördomar. Funderingar under intervjun uppkom som ledde till följdfrågor, även dessa frågor besvarades och enligt det personliga tycket inkom mycket användbar information.

En fråga som ställdes som kan verka av större vikt för denna uppsats var frågan om Olle Jönssons personliga smakpreferenser. På detta sade han att

Jag brukar säga att det finns två sorters musik: bra musik och dålig musik. Jag lyssnar på allt från Pavarotti till Black Sabbath Bara om jag anser det bra är det bra. Country har en väldigt speciell plats i mitt hjärta.

Det kan vara till en viss del förvånande att en av Sveriges mest framstående musiker inom dansbandsscenen lyssnar på Pavarotti och Black Sabbath då båda tillhör genrer som kan anses långt från dansbandsmusik musikaliskt. Av egen erfarenhet från musik och musiker är det dock inte förvånande att lyssna på olika typer av musik. Den mindre överraskningen var det faktum att hans personliga favorit, är countrymusik, dels för att han själv spelar dansband som kan stå nära countryn, men med en skandinavisk sfär, men också för hur hans estetiska uttryck utåt är, med bland annat en stor tatuering på underarmen med textraden ”Cowboy”, och de många hattar han verkar bära. Det faktum att Jönsson väljer att svara att det finns två sorters musik, bra och dålig ligger stor relevans för denna uppsats, då kärnan till ämnet på ett sätt bearbetar musiksmak, med dansband som utgångspunkt. Då Jönsson som artist inom genren kan välja att svara att han lyssnar på allt mellan Pavarotti och Black Sabbath, skulle kunna indikera att han som person står över dansbandsgenren i sin helhet, även om han på samma nivå är i epicentrum genren just för tillfället. Det faktum att Jönsson i dansbandens fall är musiker, skulle kunna vara av stor roll för detta eftersom att han likväl har ett inifrånperspektiv som ett ovanfrånperspektiv. Med detta vill det understrykas att en människa sällan tillhör endast en musiksmak, utan ständigt många. Att Jönsson har ett brett smaktycke, i kombination med sin kulturella status inom dansbandsgenren, gör också att Jönsson kan ses som en elit inom grupperna runt dansband, men även en medlem i kultureliten, involverat bland andra journalister, musikforskare, musiker och kritiker.

Dock på frågan om det finns några fördomar i dansbandsmusiken som stämmer, berättade Olle att kläderna skulle kunna vara en sådan, men att det också är en image. Den personliga reflektionen över detta är att detta kan vara med en fot i att en stark influens i musiken faktiskt kommer från country.

En fråga som ställdes var ”var tror du att dansbandsmusik är som minst uppskattat.” I sitt svar svarade Jönsson enkelt ”I storstäderna”. På frågan var i Sverige dansband var som mest uppskattat säger Jönsson ”I Värmland”. Detta skulle kunna tolkas som en fördom som även den kan betraktas av hög sanningshalt, då det kan tyckas att en musiker i ett av Sveriges

största dansband har en hög kulturell och narrativ densitet i de betraktelser som kan existera av och runt dansbandsmusik och dansbandskultur.

Enligt statistiska centralbyrån var det 303 372 människor bosatta i Värmland 2014 (se Statistiska Centralbyrån 2014) När det i Skåne var 1 286 584 personer bosatta. De kan tolkas att det är färre personer per kvadratkilometer i Värmland, och således mindre orter och städer, vilket i sin tur skulle kunna fungera att styrka en viss del i fördomen att dansband skulle kunna vara mer uppskattat på landsbygd och glesbygd än i större städer, fördomen att alla på glesbygden är bönder går givetvis att slå hål på, då mest odlad mark i Sverige är just i Skåne.

Andra spørsmål i intervjun var givetvis också de som rör musiken och ljudbilden. Jönsson valde att i detta svara att ”En bra takt, en bra hook i refrängen, en bra text. Det är inte alltid bättre att blanda jordgubbar och blåbär, men det skall vara bra hook.”

Ovanstående citat är svaret på frågan vad ingredienserna till en bra dansbandslåt är. Att tolka detta skulle, eller skulle inte kunna knytas samman med tidigare bearbetade musikexempel ”Borta med vinden”, där texten står i fokus, en refräng som är enkel att förhålla sig till som lyssnare och givetvis takten, som bjuder in till dans. Att Jönsson föreslår att det inte alltid är bättre musik att blanda jordgubbar och blåbär skulle kunna innebära liknande eller samma som det engelska uttrycket lydande ”less is more”, eller att det skulle kunna finnas en skönhet i enkelheten. Detta underbygger även att enkelheten skulle kunna vara medveten i komponerande av ett dansbandsverk. Det knyter även samman med (se undersökning i appendix) de svar som presenterats i undersökningen och som talar för att musiken som harmlös eller oförarglig, och att detta bjuder in människor med en smärre kunskap för avancerad musik att förstå den mer simpelt konstruerade, och framför allt för att behålla ett sådant driv att viljan till dans finns.

I frågan om dansbandsmusik lyssnas på i ett musikaliskt syfte, eller ett socialt syfte svarar Jönsson att det kan vara båda delarna. Det har under arbetets gång framgått att dansband kan agera i ett socialt syfte, samt att dansbanorna fungerar som en mötesplats för människor med liknande eller samma intressen. Genom det sociala kan människor förutom att interagera via dans, exempelvis finna en potentiell partner.

I det musikala syftet talar det för att människor finner att musiken är lättsmält, samt att den bringar glädje. Det kan också vara, som Carl Wilson skriver (se Wilson 2010 s 18) att människan i grunden attraheras av pulsen och eller av styckets driv.

När det sedan talas om att dansbandsmusik innehåller båda delarna, så kan musiken fungera som någonting att komma ihåg en uppväxt, sommaren eller att på ett vis färdas tillbaka till den stund de exempelvis fann en livspartner. Det kan också innebära att man finner lycka i det sociala med dansband, och samtidigt tycker att musiken är intressant musikaliskt via exempelvis text och den lättsmälta musiken.

På frågan om Olle Jönsson skulle kunna beskriva *dålig* dansbandsmusik, sade han: ”All musik skall beröra, vår musik berör, berör det inte så är det dålig. Den skall slå annan ton i folk”. Det här med att beröra, kan tolkas syfta till det textbudskap som finns i musiken. Jönsson talade tidigare att det inte alltid är bättre att blanda jordgubbar och blåbär, vilket skulle kunna tolkas som att hålla ett driv i musiken, genom enkelheten, eller det enkla. Det skulle då även kunna tilläggas med citatet ovan att musik som berör kan göra det som bäst om den förhåller sig till en enkelhet, och så även i texten. Alla människor berörs givetvis av olika typer av musik (Ibid s 18), då det kan ha att göra med hur vi växt upp, med vilka vi växt upp och med vilka erfarenheter som format oss. Att ha eller tillhöra en musikgenre som dansband, där människor kan mötas på ett socialt plan gör givetvis att många minnen skapas här. Är det då dessutom musik som känns harmlös och lättsmält, medför detta ett större svängrum för det sociala, och det kan således forma människor mer eller mindre. Detta kan i sin tur bringa en kultur där människor etsas samman genom dansen, det sociala spel som sker omkring och samt med den oförargliga musiken som bearbetar all dagliga ämnen som hjärta och smärta. En teori kan vara att de människor som föraktar kulturen, är de som själva aldrig varit en del av den. Eller Wilson (Se Wilson 2010 s 1) skriver ”Hell is other people’s music”.

En fråga i intervjun var hur Jönsson kom på att det var dansbandsmusik han skulle spela. På detta inkom svaret att ”Det är svårt att säga, jag gillade dansband och schlager. Man kan säga det att vi är vår tids Lill Babs. Det hänger ihop med fråga 1. Jag föll för den här folkliga delen, eller det att man kan dansa till det - men man kan ju också sitta och lyssna på det hemma.”

Fråga 1 löd ” Hur började ditt intresse för dansbandsmusiken, varpå svaret följande inkom ” Det som var populärt då var Sven Ingvars. Mina idoler var väl inga dansbands, men jag gillade väl Elvis. Jag var aldrig inne på Beatlesgrejen, utan det blev mycket den Svenska musiken. Schlager och allt det där.”

Det första Jönsson nämner är att han fattade tycke för dansband. Lill Babs har som många vet kommit att bli en musikikon i Sverige, älskad av folket. Än en gång återkommer vi till folkligheten som tycks gå att finna i dansbandsmusik och dansbandskultur. Att Jönsson föll

Alva Svenning

för den Svenska musiken, men sedan i intervjun nämner att han tycker om all typ av musik, med förkärlek för country gör att dansbandsmusik känns som ett självklart val. Sven Ingvars var ett stort dansband tidigare, men han säger att de inte var några av hans personliga idoler, däremot säger han senare att Sven Ingvars var några av de dansband de inspirerades mycket av tidigare, men att Lasse Stefanz idag är inspirationen för många andra dansband.

Under intervjuens gång bringas en tydligare klarhet i både musik och kultur gällande dansband som genre, men ett återkommande och överhängande tema strävar ständigt mot kärnan gällande musiksmak. Det är att döma av det hittills bearbetade material under uppsatsens gång att musiksmak kan i dansbandens fall kan länkas samman med bland annat gemenskap och tradition, att tillhöra en grupp eller genre. I det här fallet berör musiksmak både musiken och de sociokulturella faktorer som hör där till, vilket kan ligga till grund för varför människor kan känna stark dragning till eller från just musik.

IX. Smakpreferenser och smakdomare

”When you hate a song, the reaction tends to come in spasms. Hearing it can be like having a cockroach crawl up your sleeve: you can’t flick it away fast enough”

Citatet ovan är taget ur *“Let’s talk about love, a journey to the end of taste”* (se Wilson 2010 s 1) och målar upp en beskrivning av hur det skulle kunna kännas att hysa agg mot en sång. Detta skulle enligt en grupp människor kunna appliceras på en genre, lik som dansband. Den simpla konstruktionen på musiken och kulturen omkring musiken (se undersökning i appendix) kan vara betydande i ett ogillande av musikspår.

Det kan finnas många skäl att förkasta musik så starkt att det går över till skär avsky. I det här arbetet ligger en rad anledningar till hat mot musik i förgrund för diskussion, där det här valts att benämnas hat grundat i fördomar runt musikalisk och social tillhörighet.

I Wilsons bok framkommer det att Wilson personligen förkastar musiken av Céline Dion på en rad olika bevekelsegrunder, inte helt olika några av de motiveringar som finns i svaren på undersökningen.

Informant 63: ”Då dansbandsmusik är kass och enformig måste det sociala vara anledningen till att människor gillar det. Är det inte därför jag är allvarligt oroad över svensk musiksmak...”

I sin bok (Wilson 2010 s 1) inleder Wilson med att citera Momus från Wired Magazine, år 2006 sakligt kort: "Hell is other peoples music".

Kanske är det en allmänt vedertagen åsikt, att andra människors smakpreferenser är just ett brinnande helvete. Detta beror givetvis på en rad sociala faktorer, där vi i dansbandsmusikens fall ofta ser människors tendens att förlita sig på fördomar och förutfattade meningar.

Kjellander skriver i opublicerat material om smak för musik, och uttrycker liknande tankespar som lyder (Se Kjellander Hellqvist 2015)

Smaken kan förena människor likväl som den kan skilja människor åt, och vi umgås gärna med personer som delar vår smak, och som vi därmed känner oss bekväma med. Det är därför också lättare att avfärda personer med annan smak än vad vi själva har, att känna smak för en sak innebär ibland att man distanserar sig från dem som har annan musiksmak.

Informant 62 bland andra i undersökningen motiverade sitt svar med ett enda ord som lyder: "Bönder".

Att en sådan stor andel uttryckt ett landsbygdsvärd i sina svar skulle kunna bero på att informanterna själva bott i en mer urban miljö under den tidpunkt de fyllt i undersökningen, men fördomen att människor endast bosatta på landsbygd är av stor vikt för detta arbete, då fördomen även kan vara en kärna till varför många människor anser att dansbandsmusik är av låg status, då en mängd människor aktivt valt avstå kulturen med grogrund i att inte vilja identifiera sig med en annan grupp människor endast för att anse sig själv vara av högre eller annorlunda kulturell och social status.

En teori till varför fördomen att bara landsbygdsvärd lyssnar på dansband, kan möjligen ha att göra med att turnerande dansband inte sällan ofta fortfarande spelar på dansbanor som är lokaliserade på landsbygd eller i småstäder, att det sedan blivit en mer etablerad kultur på dessa punkter, kan bero på detta. Dansband skulle med grund i ovannämnda argument kunna ha blivit något av en subkultur, Där människor lever sammansvetsade och nära varandra i orterna dansbanden besöker. Människorna känner närhet till varandra och musiken de konsumerar på dansbanorna. (Wilson 2010 s 17)

Musical subcultures exist because our guts tell us certain kinds of music are for certain kind of people. The codes are not always transparent. We are attracted to a songs beat, it's edge, it's warmth, it's idiosyncrasy, the singers Je ne sais quoi; we check out the music our friends or cultural guides commend.

Vad som beskrivs i Wilsons textrader här kan vara applicerbart på den kultur dansband kommit att bli. Den beskriver även teorin tidigare nämnd, att människor aktivt kan välja avstå musik, endast på grund av en stereotyp människor och den förutfattade meningen att musiken endast är skapad för denna grupp.

I undersökningen beskriver en rad motiveringar dansbandsmusikens sväng, dess gung och att den triggar till dans.

Informant 5: ” Jag tror att det är enkelheten i sig (ackord, stadig rytm, osv...) som gör musiken lätt att ta till sig. Det gör att man inte behöver någon särskild bildning eller analys för att lätt kunna ta till sig denna typ av musik, och så svänger det ju också!!”

Detta skulle kunna appliceras på den senare delen av citatet från Wilsons bok (Se Ibid s 17), Att ett av kärnelementen i musik, eller det som vi attraheras av i ett musikverk är, eller skulle kunna vara pulsen eller takten. I dansbandsmusiken är pulsen ofta rak och i enkla taktarter, men kan i sin enkelhet skapa ett visst driv framåt. Detta skulle också kunna innebära att utan att kunna placera musik i ett socialt eller en kulturell kontext, lyssnar vi endast på musiken för musikens skull. Meningen med musik för människor skulle kunna knytas till specifika sinnesstämningar så som lycka och kärlek, eller sorg och hat. Vad som får oss att hata eller en älska ett musikverk grundar sig sällan eller aldrig utan dess sociala eller inbildade kontext.

Att dansbandsmusik anses ha en lägre kulturell och musikalisk status skulle kunna antas efter genomgång av det material presenterat i undersökningen. Det kan dock finnas en problematik i att sätta etikett på musik och musikkultur som musik av lägre kvalitet. Den stora frågan är vem som agerar smakdomare. Om smakdomaren i dansbandsmusikens fall är det vanliga folket, verkar uppfattningen delad i spridda skurar, då en del verkar länka samman dansbandsmusik med glädje, dans och sentimentalitet, och andra ser på musiken och kulturen med avsmak. Fortfarande kvarstår det faktum att stora dansband som Lasse Stefanz efter närmre femtio år fortfarande toppar försäljningslistor, och säljer slut danslokaler.

Smakdomare inom de flesta konstformer har alltid bestått av en elit, vilket Eva Kjellander uttrycker det (Kjellander Hellqvist, 2015 Opublicerat).

Vem är det då som anses var smakdomare och bestämma denna kanon? Den allmänna uppfattningen i enkätundersökningen är att detta i huvudsak styrs av den kulturella elit som har tolkningsföreträde, som forskare, journalister och medlemmar i olika kulturinstitutioner, där även media och skivbolag anses spela roll.

Det kan vara ett problem att kultureliten kan tyckas vara smakdomare i musikens fall, då god smak och dålig smak kan behöva representera den stora gruppen. Förtolkningsvärdet till genrer som dansband, som enligt arbetsprocessen genremässigt tycks anspela på en folklighet bör kanske således innebära att folket utgör kärnan att bedöma musikens kulturella status. Smakdomare i dansbandens fall tycks även tillfalla den grupp människor som inte direkt tillhör kultureliten, utan som tycker sig stå över genren i sin helhet, smakmässigt eller till och med socialt, kanske helt utan innebärande mening för musikens kvalitet. Återkommande genom uppsatsen har varit det element från exempelvis undersökningen där informanter finner dansband enbart för människor bosatta på landsbygd, och det fenomen beskrivet i förgående avsnitt att människor avskräcks inte bara av musikkulturer, utan av särskilda grupper människor som de anser sig stå över.

På ett sätt kan det således talas om att musiksmaken inte bara styrs av de kulturella auktoriteter människan ser upp till inom den egna gruppstillhörigheten till olika musikkulturer. Det skulle samt kunna innebära att smak och avsmak för musik styrs av kultureliten, men kanske främst de vi anser ha en bredare eller djupare kunskap till musik i allmänhet, även om de inte direkt tillhör den elit som innefattar det Kjellander beskriver i förgående citat som forskare, journalister, medlemmar i olika kulturinstitutioner, samt media och personer på skivbolag.

Avsmak för dansbanden i musikalisk benämning, har i den här uppsatsens arbetsprocess verkat ligga i ett förakt mot simpelt konstruerad musik. Informanter har tyckt att musiken är banal och icke-musikaliskt utmanande. Försmak för genren i sitt musikaliska sammanhang tycks ligga på andra sidan av samma mynt. Det vill säga att musiken är enkelt komponerad, medan detta skulle tyckas vara tilltalande. I grunden av det hela bör givetvis de båda delarna, det sociokulturella och det musikaliska slås samman i ett bildande av uppfattning kring musiksmak.

X. Avslutningsvis

Den här uppsatsens syfte var att undersöka dansbandsmusik och dansbandskultur för att försöka bringa klarhet i vad som gör den lika älskad och ratad. Den huvudsakliga frågeställningen har varit vilka sociala och musikaliska element i dansband som skulle kunna bidra till att den är lika älskad som den är ratad.

I denna undersökning har jag använt mig av litteratur, dansbandens framväxt och genresläktskap, verkanalys, intervjumaterial samt en diskussionsdel rörande smakpreferenser för att bilda en tydligare uppfattning om de olika element som finns i dansbandsmusik och dansbandskultur. För att begränsa arbetet något i både en musikalisk aspekt och en kulturell och social aspekt har arbetet i konkreta och djuplodande exempel rört Lasse Stefanz, som är ett av Sveriges mest populära dansband.

De upptäckter som gjorts under arbetets gång gällande det musikaliska med dansband är att dansbandsmusik verkar vara enkelt konstruerat både instrumentalt, sångmässigt och formmässigt. Det som står i huvudfokus i en dansbandslåt verkar vara det driv som musiken skapar, framför med hjälp av raka taktarter, där verket analyserat av Lasse Stefanz (Borta med vinden) går i 4/4, vilket också i slutändan är det som skulle kunna göra musiken dansvänlig. Andra träffbarheter som gjorts under arbetets gång, och som har styrkt teorin att musiken är enkelt komponerad är att många dansbandslåtar tenderar att röra sig över endast ett fåtal ackord.

I senare del har det presenterats och diskuterats citat från den undersökning som skickats ut, där blandade meningar kring genren har belysts. Utifrån dessa har teorin att musiken och de sociokulturella faktorerna båda spelar roll i ett tyckande till musik och musiksmak. Den övergripande insikten till dansbandsmusik och dansbandskultur handlar om mycket mer än bara musiken, har tillkommit. Med detta menat finns det ett socialt spel i kulturen, där människor använder sig av musiken och de lokaler den spelas på som en mötesplats. Återkommande i den sociokulturella delen är nyckelordet relationer, som länkas starkt samman med att dansband involverar pardans. Det sociala spel som sker på och runt dansbanor med interaktion människor emellan är också med och stärker den påstådda folkligheten i genren, då generationer förts samman via dansband. Denna teori har uppstått med en fot i den nostalgi en del av de informanter som svarat på enkätundersökningen uttryckt gentemot genren i helhet. Den yngre generationen som växt upp med och runt ett dansbandsklimat uttrycker även de nostalgi, då dansband för dessa förknippas med nyckelord som barndom. Samma generation känner starkt för genren eftersom att de har föräldrar som nyttjat musiken på olika sätt under uppväxten.

Den uppfattade meningen efter att ha bearbetat materialet i form av undersökningen i kombination med den förgående verkanalysen och relevant litteratur har varit att en kombination av musikens musikaliska kvaliteter tillsammans med de sociala aspekter som

Alva Svenning

nystats upp, skulle kunna ligga till grund för varför genren är likvärdigt älskad som den är ratad.

Under arbetets senare del har intervjumaterial med Olle Jönsson från Lasse Stefanz sammanknutits med det material som tidigare framlagts. En djupare insikt har tillkommit i form av ett inifrånperspektiv och ovanifrånperspektiv, där Jönsson agerar kulturautoritet inom området, men också respekterad musiker utifrån Lasse Stefanz popularitet samt en person som florerat i dansband sedan 1960-talet. Jönsson har bringat klarhet i fördomar, publik och smak för musik utifrån den kulturella auktoritet han besitter.

Den slutgiltiga diskussionen har en utgångspunkt i smak och avsmak för musik. Avsnittet talar om möjliga anledningar till människors inställning till sin egen och olika musikmaker. Det konstaterade i detta avsnitt är den färdiga teori som uppstått utifrån det material som presenterats via intervju, undersökning, verkanalys och bakgrundsdel och besvarar med hjälp av detta syftet till uppsatsen som är att undersöka vilka element i dansbandsmusik och dansbandskultur som gör genren lika älskad som ratad. Slutprodukten i det hela lutar åt den tillhörighet människor känner till musik utifrån vilken grupp människor de identifierar sig till eller bebländar sig med. Det är således också av stor betydelse, vilka smakdomare som finns inombords dessa grupper, men även utifrån en övergripande samhällsnivå. Smakdomarna utgör en inställning till musik och musikkulturer, och synen på musiken och människorna som hör där till beaktas allmänt vedertagna av den berörda gruppen. Inom en grupp som har en positiv inställning till dansbandsmusik och dansbandskultur, ingår de kretsar som anser sig ha intresset för musiken, det sociala umgänge lokalerna möjliggör, och som har rört sig i dessa miljöer. Den grupp som känner avsmak, eller till och med skär avsky för musiken och kulturen som tillhör, ingår en eller flera grupper människor som inte direkt florerat i det rätta kulturella kontext, eller omgett sig med samt sett upp till människor som ingår i det motsatta – nämligen i och runt dansbandskulturen. I grund och botten skulle musiksmak kunna handla om människan och klimatet hon omger sig i, snarare än musiken. Om det tas bort allt socialt kontext till musik, attraheras människor till musikens kärna snarare än dess påstådda sociokulturella tillhörighet.

XI. Källor

- Eget intervjumaterial, Olle Jönsson, Lasse Stefan.
- Webbenkät

XII. Litteratur

- Engström, T. (2003) *Stora dansbandsboken 1963-2003 : ett stycke svensk dansbandshistoria*, Sverige, Life is Fab Pub
- Johansson, O. (2012), *Swedish Rock Music: A Global Hybrid*, STM-Online Vol.15.
- Kjellander Hellqvist, E. (2015) *Smak för musik?*, opublicerat manuskript.
- Kjellander, Eva.(2013), *Jag och mitt fanskap – vad musik kan betyda för människor*, Örebro, Örebro universitet 2013
- Lilliestam, L. (2006) *Musikliv*, Göteborg, Bo Ejeby förlag.
- Stavrum, H. (2014) *Danseglede og hverdagsliv etikk, estetikk og politikk i det norske dansebandfeltet*, Bergen: Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap, Det humanistiske fakultetet, Universitetet i Bergen
- Wilson, C. (2010), *Let's Talk About Love – A journey to the End of Taste*, New York(London), The Continuum International Publishing Group Inc

XIII. Elektroniska källor

- Zan, J. (2014), Folk vill inte erkänna att de gillar dansband, SVT kultur, 14 november. <http://www.svt.se/kultur/musik/lasse-stefanz-2>
- Statistiska centralbyrån (2014). *Folkmängd i landskapen 31 december 2014*. (Tabelldata be0101tab30landskap14) Stockholm, Örebro<http://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Befolkning/Befolkningens-sammansattning/Befolkningsstatistik/25788/25795/Helarsstatistik---Forsamling-landskap-och-stad/389798/>),
- Pop och politik (2012). Musik och klass [radioprogram]. Sveriges utbildningsradio. <http://www.ur.se/Produkter/173989-Pop-och-politik-Musik-och-klass>
- Dansbandshistoria (2012). [radioprogram]. Sveriges radio, P4 <http://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=3365&grupp=15846>
- Brander, M. (2008). Christer Sjögren: Dansbanden måste spelas, Expressen, 18 april. <http://www.expressen.se/noje/musik/christer-sjogren-dansbanden-maste-spelas/>
- Svensktoppen (1971). Söndag 26 december 1971, Sveriges radio, 26 december. <http://sverigesradio.se/sida/topplista.aspx?programid=2023&date=1971-12-26>

Musikreferenser.

1. Callinaz (2011). *Världens bästa servitris*,
2. BONUS (2009). *Jag vill vara din, Margareta*,
3. Elisa's (2013). *Utan dina andetag*,
4. Jeppez and The Cowboys(2010). *Hot 'n' cold*,
5. Patrik's combo (2010) . *Aj aj aj*,
6. Arvingarna(1995) *Bo Diddley*,
7. Sven-Ingvars (1972) *Sommar och sol*
8. Vikingarna (1979) *Djingis Khan*,
9. Donnez (2010)*Nu vill jag dansa*,
10. Willez (2010)*Säg inte nej, säg kanske kanske kanske*,
11. Lasse Stefanz (2015) *Borta med vinden*
12. Ulla Billqvist (1940) *Min Soldat*
13. Alice Babs (1940) *Swing it , Magistern*
14. Tory Bernhards (1949)*Nidälven*
15. Vikingarna(1979) *Mississippi*
16. Lasse Stefanz (2010) *När countryn kom till skåne*
17. Lasse Stefanz (2010)*Texas*
18. Lasse Stefanz (1982)*Oh Julie*
19. Lasse Stefanz(2015) *I en annan truckersång*
20. Deléns (2010)*Varje gång jag ser dig*
21. Streaplars(2008) *En grå grå dag*

XIV. Bilagor

A. Undersökning

Timestamp	Varför tror du att dansbandsmusik säljer bra/tilltalar många i Sverige?	Dela gärna med dig av en tanke kring ämnet	Hur gammal är du?	Var bor du?
10/20/2015 13:32:42		Dnkslsbsbsk		
10/20/2015 13:58:36	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	jag tror det är för danskulturen för att det är lite mer socialt än bara musiken. Med dans så är man med någon annan, man delar sitt intresse på ett annat sätt än att bara lyssna.	18-29	Stad
10/20/2015 14:00:59	Jag tror att det är en kombination av de båda ovan.	Jag tror att musiken möjligen uppskattas så mycket för att den är lätt? Lätt att sjunga med till, lätt att	18-29	Småstad

		dansa till. Danskulturen och musiken ihop bildar ett forum som många dras till. En gemenskap av någon form!		
10/20/2015 14:10:28	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Det har väldigt länge varit en del av danskulturen i Sverige, och även om många säger att de inte gillar dansband så känns det som att alla som säger det bara inte kan låta bli att hänga med i musiken - det svänger ju!	18-29	Stad
10/20/2015 14:10:47	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Det är en stor del av småstadskulturen, och jag tror till sist även att dansband associeras med "bra musik" för dessa människor, eftersom musiken har fått en social betydelse	18-29	Stad
10/20/2015 14:12:08	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	personligen gillar jag inte dansband, men det är ju dansvänligt och jag antar att det är därför det säljs bra.	18-29	Landsbydgen
10/20/2015 14:14:56	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Det är en social kultur av stor betydelse på landsbydgen	18-29	Landsbydgen
10/20/2015 14:15:17	Tror inte de säljer bra	Svensk dansband låter fel	18-29	Landsbydgen
10/20/2015 14:16:15	För att folk är kåta	Det är ett ställe folk får napp	18-29	Stad
10/20/2015 14:16:50	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Överlag tror jag att folk inte lyssnar på denna typen av musik ensamma på sin fritid, utan snarare i sociala sammanhang, bland annat på krogen och på klubbar.	18-29	Stad
10/20/2015 14:19:44	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	roligt	18-29	Landsbydgen
10/20/2015 14:21:23	Det drar igång festen på riktigt!	Perikles	18-29	Stad
10/20/2015 14:21:49	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Jag skulle veta säga att hälften av de som gillar dansband gör det för de tycker det e bra (bönder). Den andra halvan tycker det e roligt sjämtmusik och roligt att skoja med (resten av den normala världen).	18-29	Stad
10/20/2015 14:21:55	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)		30-47	Stad
10/20/2015 14:25:36	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Främst äldre folk som vill dansa och har det som ett form av socialt umgänge. Antagligen folk som växt upp med det också (stackars satar))	18-29	Stad
10/20/2015 14:26:39	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Danskulturen är social till sin natur. Fungerar såväl i unga år som för äldre. Man är oftast i ett sällskap, man äter ngt tillsammans och pratar - och så klart dansar. Dansen kan vara ett nöje i sig, men ger också tillfälle att på ett kulturellt definierat sätt få kontakt med en partner för	61+	Stad

		unga människor. Musikvalet kan tom vara av underordnad betydelse. En social helkväll överväger		
10/20/2015 14:26:50	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	För att de e bra musik o dansa till	18-29	Landsbydgen
10/20/2015 14:27:33	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Enkel och lättsmält dansmusik med en tilltalande "lowest common denominator" i form av menlös och icke-stötande musik och lyrik.	18-29	Småstad
10/20/2015 14:28:09	För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	Roligt att dansa till	18-29	Stad
10/20/2015 14:28:29	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Många diggar nog det på dansbanan men lyssnar inte på det hemma	18-29	Stad
10/20/2015 14:28:52	Trodde inte att den tilltalade så många...	Fruktansvärd musik	18-29	Stad
10/20/2015 14:29:48	ironiskt lyssnande, kul att dansa till	Tror som sagt att det är en genre som många tycker är kul/intressant att lyssna på för att det är så annorlunda. Sen finns det givetvis de som tycker svar a. samt b.	18-29	Stad
10/20/2015 14:30:00	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	I och med att dansbands musiken ur ett musikalisk perspektiv är väldigt simpelt och rakt så är det lätt för folk att uppskatta precis som dagens populärmusik. Det verkar inte vara så vanligt att folk som kan mycket om musik och eller är musiker lyssnar bara på dansband. Jag tror också dansband är mer uppskattat på landsbydgen.	18-29	Landsbydgen
10/20/2015 14:43:33	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Det är inpräntat att dans är kultur som ska fortsätta vara bevarad.	18-29	Stad
10/20/2015 14:44:24	För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	Då dansbandsmusik är beläktad med många andra musikgenrer som bl a. Country, schlager och ibland även rock tilltalar den många musikälskare. Hos människor som gillar dansband finns ofta en passion för dans. Takten i dansbandsmusik är "dansvänlig" därav namnet "Dansband".	18-29	Stad
10/20/2015 14:49:05	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Trallvänligt men med dåliga och alldeles för smöriga texter.	18-29	Stad
10/20/2015 14:55:25	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Jag har aldrig förstått grejen, tills jag såg en dokumentär från Dansbandsveckan i Malung. Vilken gemenskap de känner hos varandra! WOW	18-29	Stad
10/20/2015 14:59:59	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Få i yngre generationer som lyssnar på dansband, en kultur som tillhör en äldre generation pga dansen/konserter som knutpunkt för gemenskapen i mindre orter och på landsbydgen.	18-29	Stad

10/20/2015 15:11:19	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Dansbanan har varit en samlingsplats i Sverige tidigare, kanske fortfarande för äldre	18-29	Stad
10/20/2015 15:15:53	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Guld och gröna skogar <3	18-29	Stad
10/20/2015 15:17:54	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	dansbandsveckan i malung!	18-29	Stad
10/20/2015 15:18:17	Ingen aning. Svenskar är knepiga.	Avskyr dansband :D	18-29	Stad
10/20/2015 15:27:13	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Bönder	18-29	Småstad
10/20/2015 15:30:14	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	folk gillar att dansa och sjunga	18-29	Småstad
10/20/2015 15:39:26	För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	Det är lättsam musik som är enkel att hänga med i = tilltalar många	18-29	Stad
10/20/2015 15:40:26	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	-	18-29	Stad
10/20/2015 15:40:33	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	-	18-29	Stad
10/20/2015 15:42:57	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	bra musik att dansa till, lättsam och svängig	18-29	Stad
10/20/2015 15:52:41	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Dansband har funnits länge och är en del av den svenska kulturen	18-29	Stad
10/20/2015 15:54:51	För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	En musikform med gamla anor.	18-29	Landsbydgen
10/20/2015 15:55:17	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	är inte speciellt intresserad av dansbandsmusik men kan förstå att det tilltalar många då det är stor gemenskap och bra stämning relaterat till genren.	18-29	Småstad
10/20/2015 16:00:36	Så länge folk röstar på SD kommer det finnas dansbandsmusik.	Det kommer alltid finnas folk som inte lyssnar. Krister Serpentin har talat	18-29	Stad
10/20/2015 16:02:28	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Musiken symboliserar Sveriges norm. Kan också tillägga att människor som lyssnar på dansband och är under 25 år, enligt mig, oftast tillhör kategorin "white-trash".	18-29	Småstad
10/20/2015 16:06:14	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Kanske är musiken förknippad med glädje och positiva minnen för många människor.	18-29	Stad
10/20/2015 16:11:22	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Då dansbandsmusik är kass och enformig måste det sociala var anledningen till att människor gillar det. Är det inte därför är jag allvarligt oroad över svensk musiksmak...	18-29	Småstad
10/20/2015 16:28:03	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Du blir som du umgås och det finns en hel del bönder i Sverige. De bor nära varandra. Gärna med EPA-traktoravstånd till Björka loge.	18-29	Stad
10/20/2015 16:44:04	Jag tror att folk tycker att den är rolig	därför	18-29	Småstad

10/20/2015 16:44:26	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Man förknippar musiken med sin livsstil: dansa! = träffa människor, motion, komma undan alkoholdränkta platser..	18-29	Stad
10/20/2015 16:45:30	visste inte att den gjorde, antar att det har att göra med en gammal befolkning	för gammal lyssnar på dansband	18-29	Småstad
10/20/2015 16:47:25	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	För den skapar en närhet och en samhörighet bland människor som har en simpel musiksmak.	18-29	Stad
10/20/2015 16:56:01	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	För många tror jag det handlar om barndomskänslor.	18-29	Småstad
10/20/2015 16:59:09	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Dansvänligt och snarare tonsatt lyrik än välskrivnen musik, som därmed inte tar fokus från det sociala.	18-29	Stad
10/20/2015 17:04:15	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	ok.	18-29	Stad
10/20/2015 17:19:41	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Det är en/två generationers musikkultur, tyvärr tror jag något utdöende	18-29	Stad
10/20/2015 17:35:02	Tillgänglighet o öppenhet	Musiken är lätt, både att spela och att lyssna på. Det finns mängder med låtar som är olika men låter bekanta. Kulturen kring dansband är också väldigt öppen. På en dansbana ser man personer i alla åldrar, nationaliteter och oftamed olika handikapp som är välkomna och en del av gemenskapen.	18-29	Stad
10/20/2015 17:59:59	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	tror att många upplever en gemenskap i dansbandskultur där det är lätt för alla att delta	18-29	Stad
10/20/2015 18:02:00	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Jag tror det är musik som är lätt att hänga med i	18-29	Stad
10/20/2015 18:14:00	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Det känns som bugg är en folkdans. Finns ju inget roligare än att bugga med ngn som KAN.	18-29	Stad
10/20/2015 18:25:04	För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	Dansband är alltid något som är svängigt o passar till alla åldrar, unga som gamla. Dessutom har jag alltid tyckt om musikstilen, den e svängig o enkel att dansa till.	0-17	Landsbydgen
10/20/2015 18:29:01	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Omtyckt av många dansanta och väldigt socialt	48-60	Landsbydgen
10/20/2015 18:40:43	känner ingen som uppskattar dansband	ingen i släkten eller vänner lyssnar på dansband	18-29	Småstad
10/20/2015 18:45:10	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Bara lantisar lyssnar på dansband	18-29	Småstad
10/20/2015 19:16:31	För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	Trevlig stämning, bra musik, lätt att sjunga med. Det svänger	18-29	Stad
10/20/2015 19:44:19	Den känns väldigt genomsnittlig och lagom, inte extrem på något vis, oförarglig. Precis som en	Den känns väldigt genomsnittlig och lagom, inte extrem på något vis, oförarglig. Precis som en konflikträdd och lagom svensk.	18-29	Stad

	konflikträdd och lagom svensk.	Tänker också att det kanske är just en sådan person som tilltalas av musiken.		
10/20/2015 19:56:19	Det finns en djupt rotad dansbandkultur i Sverige	Som jag skrev i frågan ovan, dansbandskulturen är djupt rotad i Sverige ända sedan 60-talet (och kanske tidigare, minns inte) och var extremt stor under 70-talet vilket bevisas av otaliga böcker kring ämnet (vissa av dessa böcker ironiserar dock över de karaktäristiska dubbelnamnen och de fula kläderna banden bar på 70-talet). Dansbanorna och folkparkerna skulle jag vilja säga utgör dåtidens "klubbande" och jag tror att dansbandskulturen rotat sig djupast på landsbygden där ungdomar fortfarande lyssnar på dansband och vissa dansband uppnår kultstatus. Min tes om den djupt rotade dansbandtraditionen tror jag även bärs av att det finns många dansband idag som varit aktiva i närmare 50 år, det kommer alltid att finnas ett dansbandsarv på ett eller annat sätt. Självt måste jag dock erkänna att jag hatar allt vad dansband heter men jag skulle tro att det bara finns två lägen för dansband, antingen älskar man det eller så hatar man det. Om man nu ska hårdra det hela en aning kanske	30-47	Stad
10/20/2015 20:08:12	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	den är lätt att dansa till	18-29	Stad
10/20/2015 20:13:32	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	J	18-29	Stad
10/20/2015 20:14:10	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	För att bönder inte har något annat att göra.	30-47	Stad
10/20/2015 20:47:15		Del av folks uppväxt, har en relation till kulturen kring dansband (konserter, dans, uppträden etc.).	18-29	Stad
10/20/2015 21:06:22	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Tror att det lever kvar i småstäder och på landsbygden pga traditioner.	18-29	Stad
10/20/2015 21:10:09	Folk har ingen smak och är inte intresserade av musik.	Dansband är folkets opium.	30-47	Stad
10/20/2015 22:05:23	För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	Ofta enklare trallvänliga melodier och textrader om saker de flesta kan relatera till.	18-29	Landsbygden
10/20/2015 22:18:07	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Vi är uppväxta med det och jag förknippar det med sommar	18-29	Landsbygden
10/20/2015 22:43:35	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Liksom all förströelse som riktar sig mot hjärtat och inte nödvändigt hjärnan blir dansbandskulturen ett sätt att slippa vardagens kverulans.	30-47	Småstad

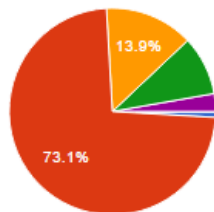
Alva Svenning

10/20/2015 22:48:12		Jag vet inte varför	18-29	Stad
10/20/2015 23:03:34	För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	Jag tror inte de som gillar dansband gör det av någon annan ledning än varför andra gillar annan musik.	30-47	Stad
10/21/2015 8:15:07	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Gemenskap kring dansbanor	18-29	Stad
10/21/2015 9:13:23	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Fördom att fler personer som lyssnar på dansband bor på landet?	18-29	Stad
10/21/2015 11:07:55	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Musiken är väldigt simpel vilket gör det lätt för folk att känna av utan mycket behov av musikalitet.	18-29	Landsbydgen
10/21/2015 11:40:47	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Jag tror framförallt att det är de äldre generationerna som uppskattar musiken. Det kan komma att förändras i framtiden.	18-29	Stad
10/21/2015 13:08:06	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Bidrar till ett lättsamt sätt att umgås och socialisera på.	18-29	Stad
10/21/2015 14:09:41	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Jag tror man tycker om att dansa och har många positiva minnen från när man dansat. Man kanske träffade sin livskamrat. Man köper skivan och lyssnar hemma/bilen och återupplever samma positiva minnen.	48-60	Stad
10/21/2015 17:06:53	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Alla kläder och tillställningar som arrangeras	18-29	Småstad
10/21/2015 18:30:56	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	För att det hör ihop med pardans -> kontakt med andra människor -> vilket kan leda till relationer (grovt förenklat)	18-29	Stad
10/22/2015 20:31:05	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	För att svenskar älskar att bugga/socialdansa. Även unga.	18-29	Stad
10/27/2015 16:54:46	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	ett av de få möjligheter för ansamma i Sverige att träffas utan religiösa förpliktelser eller åtaganden	48-60	Landsbydgen
10/27/2015 16:56:59	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Tradition	61+	Stad
10/27/2015 17:02:09	För att den är knuten till en viss klass och därmed bidrar till gemenskap i denna.	Se fråga 1	48-60	Stad
10/27/2015 18:01:34	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Tycker personligen att dansbandsmusik suger	30-47	Småstad
10/27/2015 21:45:08	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Enkel musik som är lättsmält och ett sätt att röra sig, träffa folk och en partner (även om jag själv tycker den är svår att dansa till och inget jag gillar tyvärr, men de verkar ha kul!)	48-60	Småstad
10/28/2015 3:06:13	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Tror att det förenar många generationer och har blivit ett sätt att umgås som passar många.	48-60	Stad

10/28/2015 7:43:00	För att det är lättbegriplig svennemusik som funkar i folkhemssverige.	Jag tror att genren har en stark koppling till danskulturen också även om det är långt ifrån alla lyssnare som även dansar.	30-47	Småstad
10/28/2015 8:15:06	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	ett sätt att umgås, att hålla igång motorik och hjärna	48-60	Småstad
10/28/2015 8:40:02	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Även om många dansbandsentusiaster kanske uppskattar hela kulturen kring dansbandsmusik, så tror jag att glädjen i musiken är en viktig faktor till dess popularitet.	30-47	Stad
10/28/2015 8:59:53	Det är en enkel musikform som är lätt att ta till sig. Jag tror även att texterna tilltalar många - lätta att komma ihåg och ämnen som är angelägna för många.	Jag tror att det är enkelheten i sig (tra ackord, stadig rytm, osv..) som gör musiken lätt att ta till sig. Det gör att man inte behöver någon särskild bildning eller analys för att lätt kunna ta till sig denna typ av musik. och så svänger det ju oxå!!	30-47	Stad
10/28/2015 9:01:40	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Musiken/sången är relativt enkelt uppbyggd	30-47	Småstad
10/28/2015 9:26:14	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Tradition - folkligt	30-47	Stad
10/28/2015 9:37:30	Båda alternativen ovan skulle jag vilja påstå. Dels finns det, särskilt i vissa delar av Sverige, en kultur kring dansbandsmusik men säkert är det flera än de som dansar som gillar musik typ Lasse Stefanz och Vikingarna (när dom fanns) etc	Det finns en allmän tendens att se ner på dansbandsmusik men den har nog en ganska stark ställning i "folkdjupet". Jag har dock en känsla av att den försvinner allt mer i takt med dansbandsmusikens stigande ålder och ersätts av annan musik t ex viss form av country som väl är USA:s motsvarighet till vår dansbandsmusik.	61+	Stad
10/28/2015 9:44:12	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Fast jag tror också att det finns en efterfrågan på musik med enkla texter på svenska, jfr med country	48-60	Stad
10/28/2015 12:45:54	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Jag tror att dansband är väldigt relaterat till en livsstil	18-29	Stad
10/29/2015 8:56:24	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	För att det behövs nåt glatt och uppåt och kärleksfullt i det här kalla mörka landet i norr. Själv klarar jag inte av dansbandsmusik men så är jag ju lite bitter också	30-47	Landsbydgen
10/29/2015 23:25:54	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Framförallt på landet var det vanligt förr och det hänger kvar.	18-29	Landsbydgen
11/2/2015 9:55:52	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Musiken är jordnära. Det finns en tillhörighet, ett berättigande. Kanske lite som motorcykelfolket?	48-60	Stad
11/2/2015 10:27:10	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	En danskultur och tradition som hänger samman med socialt umgänge. Okomplicerad och enkel musik. Musik som är lätt att ta till sig.	48-60	Stad
11/5/2015 7:47:54	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Ok	30-47	Stad

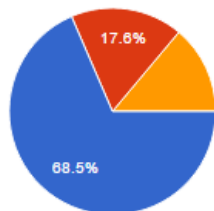
11/11/2015 23:05:25	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Det har varit en kultur länge för det svenska folket. De flesta går ut en kväll och dansar till dansbandsmusik för att roa sig t.ex.	18-29	Stad
11/16/2015 10:04:08	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	det är nice med dansband när man dansar, and only then!	18-29	Stad
11/16/2015 10:49:13	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Det blir även en hobby och ett sätt för folk att träffas.	30-47	Stad
11/16/2015 11:17:12	För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	Dansband är inte musikaliskt bra, men den är svängig och dansvänlig. När man hör den vill man dansa och umgås! Den är lätt för alla att ta till sig också just eftersom den inte är musikaliskt komplicerad, alla kan känna sig delaktiga av enkla melodier och texter.	18-29	Stad

Hur gammal är du?

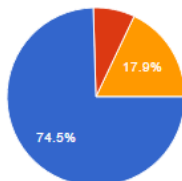
0-17	1	0.9%
18-29	79	73.1%
30-47	15	13.9%
48-60	10	9.3%
61+	3	2.8%
0	0	0%

Var bor du?

Stad	74	68.5%
Småstad	19	17.6%
Landsbydgen	15	13.9%

Varför tror du att dansbandsmusik säljer bra/tilltalar många i Sverige?

För att det tillhör en danskultur (socialt spel)	79	74.5%
För att musiken är intressant/bra (musikaliskt)	8	7.5%
Other	19	17.9%

B. Telefonintervju, Olle Jönsson

1. Du är med i ett av Sveriges populäraste dansband. Hur började ditt intresse för dansbandsmusiken?

Det som var populärt då var Sven Ingvars. Mina idoler var väl inga dansbands, men jag gillade väl Elvis. Jag var aldrig inne på Beatlesgrejen, utan det blev mycket den Svenska musiken. Schlager och allt det där.

2. Till vilken publik riktar sig dansbandsmusik?

Skiftande genom åren. 20-åringar i början. Nu är det ett väldigt brett spektra, allt från 20-åringar- 60-åringar.

3. Är det någon annan musik som intresserar dig?

Jag brukar säga att det finns två sorters musik: bra musik och dålig musik. Jag lyssnar på allt från Pavarotti till Black Sabbath . Country har en väldigt speciell plats i mitt hjärta.

4. Dansbandsmusik är väldigt influerat av amerikansk country, men är samtidigt väldigt fast förankrat i nordiska folkliga traditioner. Vad är det som gör att slutprodukten (dansband) är så säreget skandinaviskt?

Finns egentligen bara i sverige. Finns i tyskland, mer oompa-loompa i tyskland. Danmark spelar de mycket i idrottshallar. Det här med Folkets park och dansbanor är väldigt typiskt Sverige

5. Varför tror du att dansbandsmusik fortfarande har en stor publik?

Tror att det ligger i folkligheten: folk känner igen sig i texterna. Det är ett igenkännande.

6. Varför tror du att dansbandsmusik spelas så lite på radio, trots att genren generellt sätt verkar så populär?

Många dansband gnäller på det, man skall förtjäna det. Vi spelas ofta på radion

7. Hur kom du på att det var dansbandsmusik du skulle spela?

Svårt att säga, dansband/schlager. Vi är vår tids Lill Babs. Hänger ihop med fråga 1.

8. Vad lyssnar du på för musik när du inte spelar dansband?

Knepig: lyssnar inte på musik. Låter radion gå eller TVn går. Om Don hendrix har en ny platta, så spelar jag den.

9. Skulle du säga att det har skett en stor utveckling inom dansbandsmusiken sedan du började spela? Och isådanafall vad?

När vi började var vi fem personer. Nu är det mer avancerat, mycket synthar.

10. Var i Sverige skulle du säga att dansbandsmusik är som mest uppskattat?

Alva Svenning

Ja du, Värmland.

11. Var i Sverige skulle du säga att dansbandsmusik är som minst uppskattat?

Storstäderna.

12. Skulle du säga att dansbandsmusik lyssnas på i ett musikaliskt syfte, eller i ett socialt syfte?

Både och.

13. Hur ser dansbandsmusiken ut/låter i andra Nordiska länder? (stora skillnader/likheter?)

Norge är ganska likt, till viss del Danmark. I Danmark vill man ha mer snabba låtar, Norge gillar swing, Tyskland mer svulstet.

14. Finns det andra dansband i Sverige som du inspireras av, i så fall vilka och varför?

Inte nu längre. Tidigare var det mycket Sven Ingvars, när de spelaade under 1960-70talet

15. Hur låter dålig dansbandsmusik?

All musik skall beröra, vår musik berör, berör det inte så är det dålig. Skall slå annat i folk

16. Vad är ingredienserna/ingrediensen till bra dansbandsmusik?

Bra takt, bra hook i refr, bra text. Inte alltid bättre att blanda jordgubbar och blåbär.

17. Hur marknadsför man sig som dansband?

Spela spela spela, jag började när jag var 12, finns inget recept för det.

18. Finns det några fördomar om dansbandsmusik?

Finns säkert jättemånga, många kallar det hästjazz, ”om man inte kan bli annat så blir man dansbandsmusiker”

19. Finns det några fördomar om dansbandsmusik som stämmer?

Nej, det tycker jag inte egentligen. Jag tycker att många ser ut att ha samma kläder.

20. Berätta om en typisk spelning, hur och vem är publiken, stämningen, plats?

Kommer två timmar innan, sätter upp prykar, soundcheck. Förhandssköpta biljetter. 300-400.

Börjar lugnt, känner efter repertoar efter publik. Paus, sedan stegrar man stämningen och sedan tackar och tar förväl.

